

Prin porțile SPLENDORII

Prin porțile splendorii este una dintre puținele cărți care mi-au afectat cu adevărat viața. La finalul ei am fost copleșit. Am trecut prin toate stările emoționale: uimire, inspirație, tristețe, bucurie etc. Dar în toată această învălmășeală de trăiri, eram sigur de un lucru: Iahve este un Dumnezeu minunat; a-L urma pe El te va costa totul, dar El este infinit de vrednic.

Acești cinci misionari și devotamentul necondiționat al soților lor față de Domnul m-au inspirat foarte mult. Ei nu căutau faimă sau avere, nici măcar o viață liniștită. Tot ce își doreau era să trăiască pentru Cristos și au fost dispuși să sacrifice totul de dragul Evangheliei. Ei au ales să nu pună nimic mai presus de pasiunea lor pentru Cristos: nici căsătoria, nici copiii, nici chiar viețile lor. În schimb, s-au supus Domnului cu bucurie și, asemenea Lui, și-au iubit semenii până la moarte.

Prin porțile splendorii nu este o mărturie tragică.

Da, are un final îndoliat. Am trăit înspre finalul ei un sentiment de tristețe puternic, e drept. Dar mesajul ei este atât de motivant. Dumnezeu i-a folosit pe acești misionari pentru a face mai mult bine decât ar fi putut visa cineva vreodată! Este o mărturie pe care oamenii nu ar trebui să o uite niciodată și, sincer, mă inspiră să am încredere în Dumnezeu, orice ar fi!

Recomand cu căldură această carte; este o lectură obligatorie pentru toți credincioșii. Ce binecuvântare!

Alte cărți de Elisabeth Elliot
apărute la Editura Scriptum:

Armonia promisiunilor Sale
Călăuzirea lui Dumnezeu
Cărarea singurătății
Consacrare cu bucurie
Fii încrezătoare!
Fii liniștit, suflete!
Pasiune și puritate
Prin porțile splendorii

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ELLIOT, ELISABETH

**Prin porțile splendorii : evenimentul care a șocat o lume, a schimbat viața
multora și i-a inspirat pe mulți / Elisabeth Elliot. - Ed. reviz.. - Oradea:
Scriptum, 2022**

ISBN 978-606-031-104-1

ELISABETH ELLIOT

Prin porțile SPLENDORII

EVENIMENTUL CARE A ȘOCAT O LUME,
A SCHIMBAT VIAȚA MULTORA ȘI I-A INSPIRAT PE MULȚI

EDIȚIE REVIZUITĂ

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published under the title
Through Gates of Splendour
by Elisabeth Elliot

© 1956, 1957, 1981, 2005 by Elisabeth Elliot.
End of the Spear chapters copyright © 2005 by Steve Saint.
Published by Tyndale House Publishers, Inc. Wheaton, Illinois, USA.
All rights reserved.

This edition published by arrangement with Valerie Shepherd,
represented by Goodwill Rights Management Corp., USA
through Elisabeth Elliot Foundation, Inc.

Editia în limba română, publicată sub titlul
Prin porțile splendorii
de Elisabeth Elliot

© 2022 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor, România
Tel./Fax/Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Traducerea: Liviu Uțiu, Lidia Pop

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite provin din traducerea
D. Cornilescu.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-606-031-104-1

Tiparul executat în U.E.

*Tu fiii-ți dăruiește slăvit mesaj să ducă,
Și cu ce ai ajută-i mai repede să meargă,
În rugăciune cere victorioși s-alerge
Și tot ce dai primi-vei 'napoi de la Isus.*

Părinții celor cinci bărbați
au împlinit literalmente
cuvintele acestui imn.
Cartea de față le este dedicată lor.

CUPRINS

<i>Mulțumiri</i>	9
<i>Glosar</i>	11
1. Chemarea.....	15
2. Spre Shandia	29
3 „Tuturor totul“.....	37
<i>Secțiune de imagini</i>	40
4. Nesfârșita adaptare.....	55
5. „De sacrificat pentru Dumnezeu“.....	65
6. Misionar la Jivaro	83
7. Dincolo de barierele junglei	91
8. Indienii Auca	105

9.	Septembrie 1955	113
	<i>Secțiune de imagini</i>	115
10.	Începe Operațiunea Auca.....	137
11.	De la avion la pământ.....	143
12.	Răspunsul sălbaticilor.....	153
13.	Unde e „Palm Beach“?	165
14.	Un Auca pe potecă.....	175
15.	De ce au plecat bărbații?.....	181
16.	„Nu mergem singuri“	187
17.	Reușita de vineri.....	199
18.	Tăcerea.....	205
	<i>Secțiune de imagini</i>	211
19.	„Fără ca noi să Te fi uitat“	259
	<i>Epilog I (noiembrie, 1958)</i>	267
	<i>Epilog II (ianuarie, 1996)</i>	275

MULTUMIRI

La scrierea acestei cărți au contribuit foarte mulți oameni de pretutindeni, din jungla Ecuadorului și până în zgârie-norii din New York. Celealte patru văduve, Barbara Youderian, Marj Saint, Marilou McCully și Olive Fleming, deși s-au trezit dintr-odată cu toată grija familiei pe umerii lor, și-au făcut timp să strângă jurnalele, scrisorile și celealte scrimeri ale soților lor și au avut amabilitatea de a mi le pune la dispoziție. Abe C. Van Der Puy de la stația misionară de radio HCJB din Quito, Ecuador, a lucrat mai multe luni la adunarea și editarea materialului care a stat la baza articolului publicat în *Reader's Digest*, în august 1956, sub semnătura lui Clarence W. Hall. Am apelat pe larg la acest material pentru scrierea cărții de față. Cornell Capa de la Magnum Photos a zburat în Ecuador pentru revista *Life* la doar câteva ore după ce vesteau martirajul misionarilor a fost difuzată de presa americană. Prin fotografile sale sensibile și pătrunzătoare, el relatează o parte a întregii întâmplări pe care cuvintele nu ar putea-o spune niciodată. Talentul lui n-ar fi putut fi cumpărat cu bani. Revista

PRIN PORȚILE SPLENDORII

Life ne-a permis cu multă generozitate reproducerea fotografiilor făcute de Cornell Capa pentru ea. Jozefa Stuart, de la echipa de cercetare Magnum, a făcut un drum special în Ecuador pentru a aduna nenumărate informații suplimentare de care am avut nevoie pentru a scrie această carte. Mare parte a datelor despre indienii Auca au fost oferite de Rachel Saint, sora pilotului misionar, care le-a aflat de la un membru fugit al tribului. Sam, fratele lui Nate Saint, a jucat un rol unic în calitate de consilier și reprezentant oficial al nostru, al celor cinci văduve. Sam a luat decizii pe care noi nu le-am fi putut lua, consultându-ne prin telefon din diverse țări, întâlnindu-se cu noi sau scriindu-ne. Ceasurile cheltuite în acest scop și kilometri parcursi nu pot fi numărăți. Editorii de la Harper & Brothers m-au ajutat neobosiți să dau acestei cărți forma pe care trebuia să o ia. Sfaturile și încurajările lor au fost neprețuite. Le sunt profund recunoscătoare tuturor acestor oameni. Îi mulțumesc lui Dumnezeu, împreună cu Barbara, Marj, Marilou și Olive, că ne-a îngăduit să fim părtașe într-un mod atât de intim la viețile despre care vorbesc aceste pagini. Și repetăm pentru El, Cel care i-a făcut ceea ce au fost, cuvintele cântate de soții noștri cu câteva zile înainte de a muri:

*Ne-ncredem în Tine, al nostru Scut și Apărător
A Ta e bătălia, de aceea și gloria-i a Ta
Și când vom trece pe porțile bogate ale splendorii
Biruitorii, cu Tine vom împărți veșnicia.*

ELISABETH ELLIOT
Quito, Ecuador
februarie, 1957

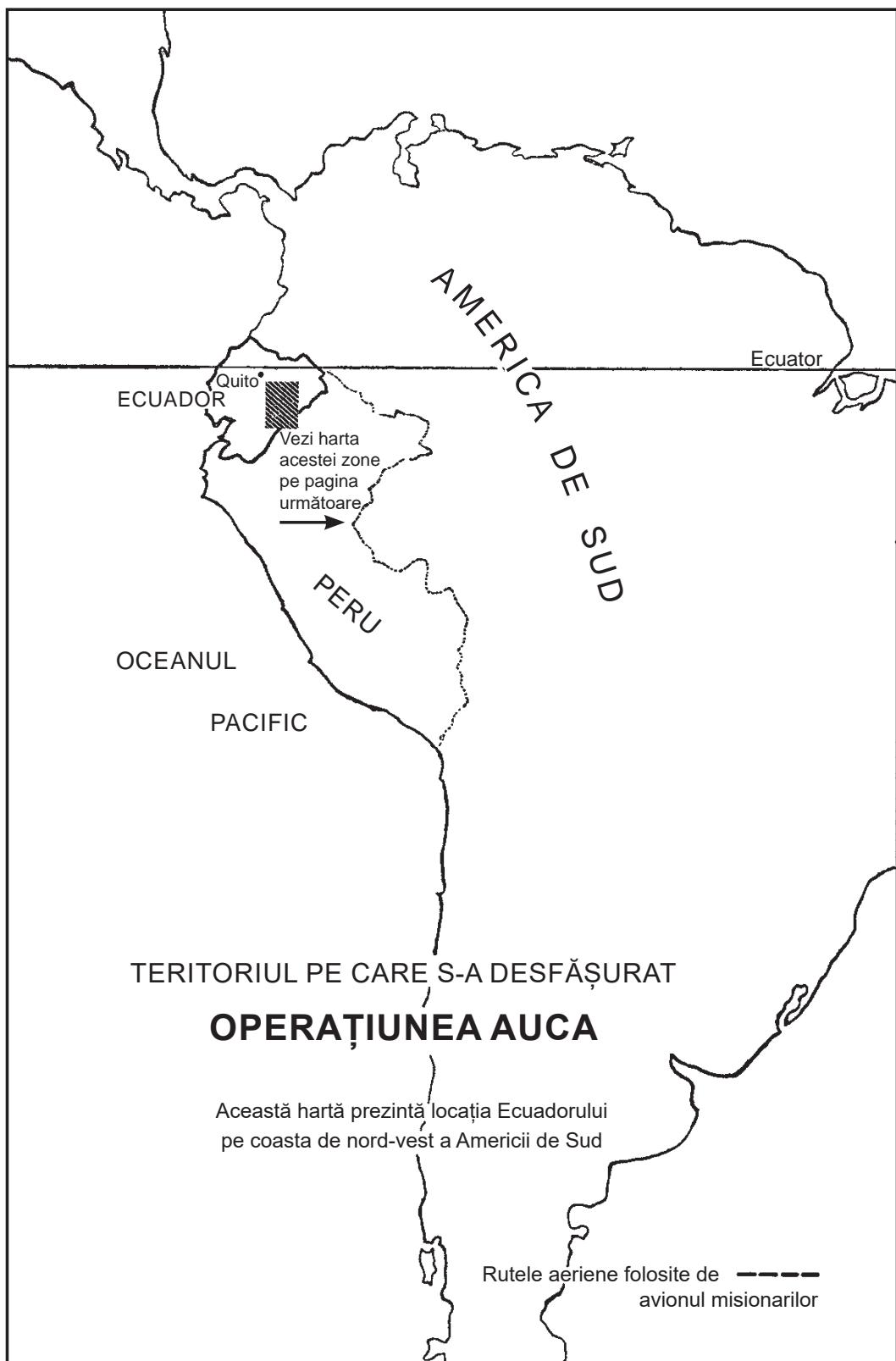

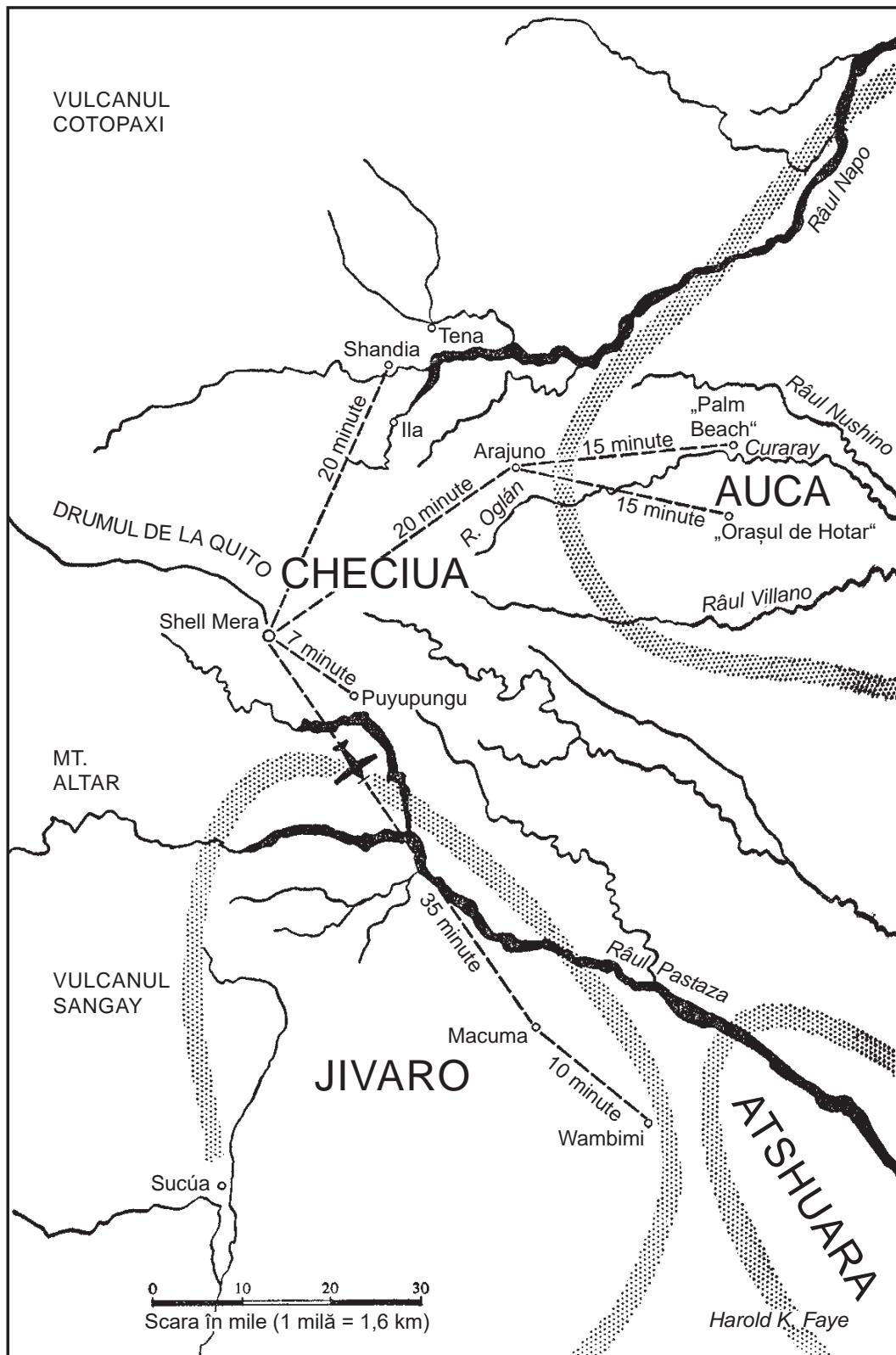
GLOSAR

ARAJUNO	O bază abandonată a Companiei Petroliere Shell din partea de est a junglei. Tabăra misionară în care își desfășura lucrarea familia McCully; de asemenea, baza de la care au plecat echipele de salvare.
ATSHUARA	Un grup de indieni Jivaro printre care Roger Youderian a înființat o stație de misiune.
AUCA	Un grup de indieni sălbatici care locuiesc în partea de est a junglei. Numele lor provine de la un cuvânt în limba Checiua care înseamnă „sălbatic“.
CURARAY	Râul pe al cărui mal au înființat cei cinci misionari „capul de pod“.
DAYUMA	O indiancă Auca fugită de la tribul ei de câțiva ani. Ea este cea care i-a oferit lui Jim Elliot informațiile de care s-au folosit la prima întâlnire cu indienii Auca.
JIVARO	Un grup de indieni care locuiesc în junglele din

PRIN PORTILE SPLENDORII

MACUMA	sud-estul Ecuadorului, cunoscuți pentru practica lor străveche de strâmtare a capetelor.
PUYUPUNGU	O stație de misiune printre indienii Jivaro; a fost baza în care a locuit familia Youderian.
CHECIUA	Stație de misiune înființată de familia Elliot; a devenit mai târziu locuința familiei Fleming.
QUITO	Numele oricărui grup de indieni din Ecuador care fusese cucerit de incași. Totodată, numele limbii vorbite de acestia în prezent (această limbă le-a fost impusă de cuceritorii lor). În această carte, când sunt menționați indienii Checiua, este vorba despre Checiua din Ținuturile de Jos – cei care trăiesc în pădurile din est. Jim Elliot, Ed McCully și Pete Fleming au lucrat printre acești indieni.
SHANDIA	Capitala Ecuadorului.
SHELL MERA	Baza de misiune în care au lucrat pentru prima dată Pete Fleming și Jim Elliot, când au sosit în junglă. Familia McCully a locuit o vreme acolo, iar mai târziu, familia Elliot.

1

CHEMAREA

Santa Juana își croiește drum prin noapte. Stele albe străpung ceața deasă din jurul vasului. E primul pătrar. Intensa mișcare de fosfor aprins a veghii târziu. Îndelunga, ușoara plutire și mânăierea aspră a brizei.

Cabina era mică și sufocantă. Jim Elliot, care, mai târziu, avea să-mi fie soț, scria într-un vechi catastif îmbrăcat în pânză, care-i slujea de jurnal. Era o noapte de februarie, în 1952. Pete Fleming, misionar și el, sedea la cealaltă masă. Jim scrie mai departe:

Emoția din visele mele de copil o regăsesc întreagă, acum, privind cerul sfârșindu-se, de jur împrejur, în adâncul mării. Îmi amintesc apoi de vremea liceului, când învățam în bibliotecă numele velelor din marele Merriam-Webster's Dictionary. Și iată-mă, acum, pe mare – doar ca pasager, e drept, dar pe mare! – și îmbarcat pentru Ecuador. Ce ciudat – oare? – toate acele speranțe copilărești să-și găsească

PRIN PORTILE SPLENDORII

răspunsul, să fie pentru ele un loc în planul lui Dumnezeu,
astăzi?

Am părăsit cheiurile de la Outer Harbor Dock, din San Pedro, California, astăzi la ora 2:06. Părinții priveau în urma mea de pe marginea cheiului. Cum ne îndepărtem, mi-am adus aminte de versetul 12 din Psalmul 60 și le-am strigat: „Cu Dumnezeu vom lupta vitejește!“ Au început să plângă. Nu știu cum m-a făcut Dumnezeu aşa: bucuria, o bucurie nebună, și mii de mulțumiri îmi inundă sufletul. Doar cu greu mă pot împiedica să nu mă întorc spre Pete și să-i spun: „Frate, e minunat!“ sau „Niciodată n-am fost mai fericit decât acum!“ Dumnezeu a împlinit și împlinește tot ce mi-am dorit eu vreodată, cu mult mai mult decât am gândit sau am cerut cândva. Slavă, slavă Dumnezeului cerurilor și Fiului Său Isus Cristos! Pentru că El a zis: „Nicidcum nu te voi lăsa și nicidcum nu te voi părăsi!“, eu pot să spun plin de încredere: „Nu mă voi teme!“

Jim își așeză stiloul pe masă. Era un Tânăr de douăzeci și cinci de ani, înalt, bine legat, cu păr aspru, castaniu și ochi albastru-cenușii. Se îmbarcase pentru Ecuador după mai mulți ani petrecuți în rugăciune, ani în care îi ceruse Domnului să-i arate voia Lui, planul pe care îl avea cu el. Unora li se părea foarte ciudat că un Tânăr promițător cum era el alegea să-și petreacă viața în junglă, printre oameni primitivi. Răspunsul lui Jim, pe care l-am găsit în jurnalul său, fusese scris cu un an înainte:

Hotărârea mea de a pleca în Ecuador vine în urma unei încrindințări din partea lui Dumnezeu, la fel ca și cea de a o lăsa pe Betty sau de a refuza sfaturile celor care insistă că ar trebui să rămână în Statele Unite și să caut să ii trezesc pe credincioșii de aici. Și de unde știu eu că aceasta este voia Domnului? „Căci până și noaptea îmi dă îndemnuri inima.“ O, ce minunat! Fiindcă acum știu cum este să auzi în inimă glasul lui Dumnezeu!... Nu viziuni, nici voci pe care să le audă urechea, ci îndrumarea calmă a unei inimi care arde de dor pentru Dumnezeu.

CHEMAREA

Pete simți starea lui de spirit. El era mai scund decât Jim, avea o frunte mare și părul negru, ondulat. Cei doi învățaseră cu mult timp înainte să se înțeleagă unul pe celălalt și să se aprecieze, iar plecarea lor împreună în Ecuador reprezenta simbolic unul dintre acele pahare pe care Dumnezeu le umple cu prisosință. Sprâncene ușor ridicate și întrebări politicoase întâlnise, desigur, și Pete când făcuse cunoscută hotărârea sa de a merge în Ecuador. Fiind licențiat în literatură, se aștepta de la el să devină profesor de liceu sau învățător biblic. Dar să-și irosească talentul și viața printre sălbatici ignoranți – asta părea ceva absurd.

Numai cu vreun an sau doi înainte, problemele Ecuadorului le erau destul de străine. Cei doi tineri discutaseră cu câțiva misionari care fuseseră acolo și aceștia le descriseseră enormele probleme pe care le ridicau transportul, educația sau prelucrarea resurselor. Lucrarea misionară ajutase mult la diminuarea diferențelor culturale pregnante dintre junglele primitive și orașele moderne. Dar câștigul era, totuși, neînsemnat de mic. Evanghelicii lucraseră timp de peste douăzeci și cinci de ani printre indienii Jivaro care strâmtau capete, printre Checiua din Anzii înalți și printre Colorado, indienii vopsiți în roșu din pădurile de vest. Evanghelia ajunsese la Cayapas, pe râurile din nord-vest, și se stabiliseră unele contacte și cu tribul Cofan de pe granița Columbiană.

Dar mai rămânea un grup de triburi care respinsese sistematic orice contact cu albi: indienii Auca. Ei sunt o rămășiță izolată, necucerită a vechilor indieni, ale căror triburi seminomade populau junglele sud-americane. De-a lungul anilor, informații referitoare la Auca s-au adunat neîncetat: prin aventurieri, proprietari de pământuri, prin indieni Auca prizonieri, prin misionari care vorbisera cu acești indieni luați prizonieri sau prin Auca fugari. Jim și Pete au studiat intens tot materialul disponibil, astfel încât, acum, simpla menționare a numelui Auca trezea în ei o emoție profundă: vor avea ei, oare, parte, într-o zi, de victorie în lupta pentru câștigarea indienilor Auca pentru Cristos?

Știau că primul misionar care intrase pe teritoriul Auca – un preot iezuit, Pedro Suarez – fusese ucis de sulițe, undeva aproape de confluența râurilor Napo și Curaray. Aceasta se întâmplase în 1667.

PRIN PORTILE SPLENDORII

Ucigașii săi erau indieni, probabil strămoșii unora dintre Auca de astăzi. Timp de aproape două sute de ani de la această întâmplare, albi îi lăsaseră în pace pe indieni. Apoi, apariția vânătorilor albi a însemnat o pagină neagră în istoria acestei părți a junglei. În jur de cincizeci de ani – de pe la 1875 până la 1925 – aceștia au rătăcit prin junglă, prădând și incendiind casele indienilor, violând, torturând și luând sclavi. E de înțeles că, pentru un indian Auca, dragostea față de un alb este un lucru de neimaginat. Va putea însă dragostea creștină să șteargă amintirea cruzimilor săvârșite? Aceasta era provocarea pentru Jim și Pete: împărtășirea iubirii lui Dumnezeu și a măntuirii cu acest popor primitiv. Era o provocare și un țel pentru care amândoi se pregătiseră încă din copilărie.

Dumnezeu era călăuză lui Jim încă din primii săi ani, când, în casa lor din Portland Oregon, învăța că Biblia este Cartea cărților și că împlinirea voii Lui nu însemna trăirea unei vieți retrase și mărginite. Acum, aşa cum stătea în cabina vaporului, simțea că sufletul său se întorcea înapoi, către casa părintească, pe coasta unui deal, în fața muntelui Hood, acoperit de zăpadă. Tatăl său, un scoțian roșcat, cu fălcii de oțel, îi aduna în fiecare dimineață după micul-dejun pe cei patru copii ai săi și le citea din Biblie, încercând mereu să le arate că această Carte trebuia trăită, că viața care este descrisă în ea era plină de împliniri și de fericire. Copiii se suceau încontinuu pe scaunele lor din ungherul în care luau masa, dar unele dintre aceste adevăruri tot își făceau loc în inima lor, iar Jim, al treilea dintre fiii bătrânlui Elliot, îl primi în curând pe Isus Cristos ca Domn și Mântuitor.

Mai târziu, la liceu, Jim, urmând pilda apostolului Pavel, „nu s-a rușinat de Evanghelia lui Cristos“. În clasă avea întotdeauna așezată o Biblie deasupra cărților și caietelor de școală. Primele sale pasiuni au fost desenul și arhitectura. Talentul său era excepțional, iar desenele lui din timpul școlii au fost păstrate de profesor pentru generațiile următoare. Totuși, încă înainte de a termina Institutul Politehnic Benson, interesul i-a fost captat de lucrarea misionară.

A mers la Wheaton College, în Illinois. Aici Jim și-a limitat activitățile extrașcolare, temându-se că ar putea ajunge atât de ocupat cu lucruri minore, încât ar putea pierde din vedere esențialul vieții. Din acest motiv a refuzat îndemnurile de a candida pentru unele

CHEMAREA

funcții în campus. S-a înscris, totuși, la lupte greco-romane. Într-o scrisoare către mama sa își explica alegerea:

Mă lupt numai pentru puterea și coordonarea tonusului muscular pe care corpul meu le poate câștiga din această activitate, scopul ultim fiind acela de a prezenta Domnului, ca o jertfă vie, un trup folositor. Dar Dumnezeu știe asta și, chiar dacă ar îngădui ca trupul meu să fie slab și neputincios, va fi tot spre gloria Sa și pentru întărirea credinței pe care am primit-o în dar. O inimă simplă și dezlegarea de frică este ceea ce așteaptă El de la noi, și ne dă harul de a le avea pe amândouă.

În anul al doilea de colegiu, Jim a ajuns la concluzia că voia lui Dumnezeu era ca el să meargă într-o țară latino-americană, să predice Evanghelia celor care nu o mai auziseră niciodată. Această hotărâre a fost urmată imediat de pași concreți în această direcție; a început să învețe limba spaniolă, dar ca limbă principală de studiu a ales greaca, gândindu-se că va avea, poate, cândva, ocazia să traducă Biblia pentru vreun trib de indieni. Profesorii săi își amintesc de vigoarea cu care traducea din unii clasici antici – chiar dacă nu întotdeauna cu cea mai mare acuratețe – Xenofon, Tucidide, dar și din literatura patristică. Era o experiență tulburătoare să poată citi în greacă acele vechi istorii din Noul Testament, cu care era atât de obișnuit în limba engleză.

Astăzi am citit pentru prima dată în original istoria Patimilor din Ioan 19, scria el părinților săi. Simplitatea scrierii și patosul ei m-au făcut să o citesc cu ochii înlácrimați, ceea ce nu mi s-a întâmplat niciodată citind în engleză. Într-adevăr, este o poveste de dragoste minunată.

În noiembrie 1947, Jim a scris o scrisoare părinților săi, în care arăta în ce constau ambițiile sale:

Domnul mi-a dat o foame după neprihănire și evlavie care poate veni numai de la El. Doar El poate satisface o

PRIN PORTILE SPLENDORII

astfel de foame, totuși Satan caută să mă înșele oferindu-mi tot felul de fleacuri, viață socială, nume celebri, poziție importantă, realizări științifice. Ce altceva sunt acestea, decât obiecte ale „poftelor neamurilor“, a căror foame și sete este numai pentru ceea ce este rău înaintea lui Dumnezeu. Dar pentru sufletul care a văzut frumusețea Domnului Isus Cristos ele nu mai înseamnă nimic... Fără îndoială, veți auzi despre mediile bune cu care am intrat la școală. Și ele se numără printre aceleași nimicuri atât de mult dorite și, nu peste multă vreme, vor zăcea în cufărul vechi din pivniță, alături de celealte hârtii și insigne pentru care am învățat patru ani la Benson. Sub soare, numai zădărnicie și „goană după vânt“. Viața nu este aici, este „ascunsă cu Cristos în Dumnezeu“, și de aceea sunt plin de bucurie și de cântări de laudă.

Jim și fratele meu, Dave Howard, erau colegi la Wheaton. Deși eram și eu studentă la Wheaton, pe Jim nu l-am cunoscut decât după o jumătate de an, când Dave l-a invitat la noi în vacanța de Crăciun. Am zâmbit mai târziu când am aflat că Jim le scrisese părinților săi despre „o fată înaltă, slabă, cam urâtă, dar cu o stranie forță a personalității, care mi se pare interesantă“.

În 1948, la terminarea primului an, Jim scria părinților săi:

Mi se pare imposibil să fiu atât de aproape de ultimul an de Colegiu, care, la drept vorbind, nu prea are acea strălucire la care mă așteptam. Nu există împlinire în această viață; de îndată ce unul ajunge într-o poziție de mult dorită, pornește mai departe râvnind o realizare mai ambicioasă – proces întrerupt în cele din urmă de moarte. Într-adevăr, viața este asemănătoare unui abur, ridicându-se, răsucindu-se, fremătând efemer. Fie ca Domnul să ne arate ce înseamnă să trăim în vederea sfârșitului, ca și Pavel care zicea: „Eu nu țin numai decât la viața mea, ca și cum mi-ar fi scumpă, ci vreau numai să-mi sfârșesc cu bucurie calea și slujba pe care am primit-o de la Domnul Isus...“